

TELEGRAFUL ROMÂNULUI

№ 61. ANUL XVI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditoră toată pe afară la c. r. poste, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditoră. Pretulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Săbiu, în 113 Augustu 1868.

La cestiunea romanilor din Scaunele Salistei și Talmaciului.

În 7 Augustu a. c. deputatul P. u. s. c. a. r. i. u. au asternut dietei memorandumul nimitelor scaune, care conține o cestiune o de mare pondere, atingetoria de pusețiunea politica a romanilor în fundulu regescu. Fiindu că la meritulu cestiunei ne vom întorče cătu mai ingraba și lu vom desfășurã publiculu în amenutele sele, facem că pentru astadata să urmeze cuventarea deputatulu P. u. s. c. a. r. i. u. prin carea asterne dietei memorandumulu ce cuprinde detaiurile cestiunei.

Deci eata cuventarea:

Onorata casa! Imi ieu libertate de a presentã onoratei case memorandumulu comuneloru din scaunele filiale ale Salistei și Talmaciulu tinentore de fundulu regiu, cu care ele pretindu regularea referintieloru sele de dreptulu publicu fatia cu jurisdictiunea supraordinata, pre lãnga acea rugare, că onorata casa să binevoiască a lu recomandã întregulu ministeriu spre pertractarea și rezolvirea meritoria.

Caus'a pentru ce amu îndreptatu acestu memorandumu pre calea dietei, este, că cuprindendu cestiuni organizatorice și privitorice la dreptulu publicu, acestu obiectu a mai fostu devenitu odata — la a. 1848 — pre mës'a dietei, darã pentru evenimentulu, ce au întervenitu atunci, nu se putãrã luã la pertractare; iera caus'a pentru ce lu recomandã întregulu ministeriu e, că obiectulu, în mesura mai mare s'eu mai mica, atinge resortele tuturor ministerieloru.

Locitorii din scaunete filiali ale Salistei și Talmaciulu cam la 30,000 suflete totu români și astadi mai stau afara de barierele constituționale, — ei suntu eschisi dela ori-ce viețã municipalã, — ei și astadi inca se administrezã prin dregatorii dominali și prin curti domnesci (s'audimu!); — ei dupa cum arata — s'au jefuitu de tôte drepturile și averile comunale și municipale, — și tôte acestea se întâmplã numai din acea causã, că jurisdictiunea supraordinata să dovedesca prin aceea, că acei locitori suntu, s'eu au fostu iobagii lor, cu tôte că ei, că locitori ai fondulu regiu totu deun'a au fostu omeni liberi, și cu tôte că chiaru și fostii iobagi astadi nu se mai potã eschide, dela participarea la drepturile constituționale (asiã e!).

Ordinea casei nu permite motivarea mai pre largu a asemeneloru esibite pana nu suntu puse la ordinea dilei, de aceea nice eu nu vreau de asta data să intru mai departe, în dilucidarea și argumentarea acestui obiectu. Ast'a acum aru fi și de prisosu, pentru că memorandumulu desfășurã și lamuresce destulu de bine și pre largu tóta starea causei, și eu mi am luat voia de alu dã în tipariu, și a dispune, că să se impartã între toti membrii onoratei case.

Inse deca onorata casa mi permite de a mai adauge inca vr'o câte-va cuvinte, acestea se referesca la acea observațiune, că memorandumulu acestu oglindesca numai în miniatura suferințele și nepastuirile cele mari ale romanilor din Ardele și în specie a celor din fundulu regiu și ca caus'a Salistenilor și a Talmacienilor face o parte a causei române ardelenice.

Salistenii și Talmacienii se îndreptează cu încredere și fiducia către onorata dieta. Binevoiesca și on. casa a primã acest'a cu acea simpatia, ce merita în deobște tôte causele române, pentru că pozițiunea geografica și etnografica a elementulu român, fatia cu celu magiaru, a dictatu acestor'a totu acea sorte totu acelu viitoriu, și asiã ele suntu avisate naturalmente la reciprocã spriginire. Cine ignorã și lucra în contra acestei doctrine, acelu lucra în contra propriiloru interesu și vate-

propri'a și esistintia. Viitorulu va dovedã acest'a în praxã.

Pre lãnga aceste simțiemente din nou recomandã caus'a cea drepta și forte momentosã a Salistenilor și Talmacienilor, iera memorandumulu în limb'a romãna și magiara lu predau onor. Presidiu d'etale spre ulteriorã afacere. (s'a datu Comisiunei petitiionaria).

Convocarea Universitãții nationale din fundulu regiu.

Între varietãțile din arulu trecut am anunțiatu și noi în vre o câteva cuvinte convocarea fiitoria a Universitãții nationale din fundulu regiu. Circularulu emis de către comitele provisoriu în privințã acestei convocãri e datu dela 1 Augustu a. c. subscrisu: „Comitele provisoriu alu nãtãiunei sasesci“, pörta numerulu Com. 929. 1868 și indatu la începutu lega firulu la afacerile conflussulu nationalu, intrerupte la închiderea aceluia în diã de 28 Febr. a. c. Atunci, dice circularulu, trebuiau intrerupte lucrãrile un'vrsitãției, pentruca conformu constituțiunei, multe erau de a se asterne cercuriloru pentru o preconsultare. Acest'a s'a întâmplatu, și fiindu că cea mai mare parte din cercuri a tramisu rezultatulu preconsultãrilor lor, e deja materialu destulu pentru continuarea unei sesiuni conflussuale și asiã conflussulu se convocã pro M a r t i 15 Septemvre a. c. dupa calendarulu nou. Espune mai departe lips'a cea simțita și espresa de poporu în tôte scaunele și districtele în privințã reformeloru, inse recunõce că normarea definitiva a principiiloru, dupa carea aru fi a se face reformele, cade în competențã factoriloru legislativei și acestia suntu: regele încoronatu și dieta.

Competințã universitãției în afaceri politice e fostu și mai nainte o cestiune deschisa. Acest'a o arata forte lamuritu unu concludu alu universitãției, dupa care suntu de a se cauta tôte actele și documentele, din care să se pöta scöte o iconã adevãrata, că cătu de departe a mersu autonomia acestui corpu reprezentativu nationalu. Acumu dupa ce s'a facutu schimbãrile cele mari, în urm'a legiloru dela 1867, este cercetarea acest'a cu atãtia mai de lipsã, carea să arate apoi și pusețiunea jurisdictiuniloru sasesci și a universitãției, fatia cu organismulu întregu alu statulu.

Regularea pusețiunei acestei se pöte inse numai pre calea legislativei, — inse inse. Cu tôte aceste nu va tãrmuri comitele desbaterile universitãției numai la afaceri economice, ci acele se potã estinde și asupra reformeloru universitãției, corespondietorie tempului, intru cătu se cerã spre a putã fi asternute la locurile mai inalte.

Cam în aceste se cuprinde esențã circularulu comitalu. — Supunendu aceste pentru sciințã publiculu și cu deosebire a publiculu din fundulu regescu, i chiamãmu tot'odata și atentiunea asupra alegieriloru cari dupa circularulu acestu se voru face conformu modali tãtiloru de pana acẽ Chiemãmu atentiunea spre a și tramite nu numai din unele, ci din tôte pãrțile putințiose barbatii, cari, să lucre, fara de vreã consideratiune la interesele lor personale, în interesulu poporulu, darã mai departe, cari să scie și apretiu bine, ce va să dica a luã parte la dasbaterã reformeloru ce suntu a se face în sinulu fundulu regescu.

Eveneminte politice.

Săbiu în 31 Iuliu.

Dupa telegramulu de ieri sositu la „Hr. Ztg.“ cas'a deputatiloru din Pest'a și a amenatu seditiiele până la 16 Septemvre. — Legea de înarmare a trecutã și prin desbaterã specialã. În cas'a ma-

gnatiloru a asternut Haynald proiectulu legi de înarmare, asemenea și altu proiectu pentru recrutarea de 38,000 feciori.

Vorbindu despre desbaterile asupra legi de înarmare impartãsimu și urmatoriulu episodã dupa „P. Ll.“ și adeca o epistola a contelui Cebrian îndreptãtã către mentinutul diariu. Epistola sunã: „Onorata Redacțiune! În stimatã foia a d-tale cetescu despre putințãtea mea, că eu pentru a ceea m'asiu fi retinutu dela votarea legi de înarmare, pentru că o a-si fi aflatu pre democraticã și pentru că eu în genere nu me potã impreteni cu principiulu înarmãrei generale! Acest'a nu e asiã! Nu e lege carea pentru mine se fia pre democraticã luãndu cuventulu democraticu în întielesulu celu nobilu; și nu e obligamentu, dela care a-siu yrea cu că se fia vre unu cetãtiã dispensatu. În privințã acest'a me provocu la tôte vorbirile mele rostite de mine inaintea colegiloru mei în clubulu lui Deak. Temerile mele au ayutu altu temeu și adeca vorbindu pre scurtu, eu aflu tôte referințiele de putere, atãtu dincöce cătu și din colo de Lait'a, miscãte dela loculu lor prin infunțãrea unei armate magiare — și atare e cea a hondvediloru, — asiã în cătu credu că o ciocnire nonã nu se va putã încungiurã; Acest'a spre justificarea mea; pentru polemizarea e pre tardiu. Alea jacta est. Pesta 5 Augustu.

Conte Cebrian

Unu tel. la „Hr. Ztg.“ dela 10 Aug. dice: „Patrie“ scrie: Agentulu regimulu romanescu Cretiu-Lescu au transpusu marchisulu Monstier o nota, în carea desvolta principiile politicei romanesci și esprima Romaniã simpatia către Franciã.

Dietã Ungariei.

În seditinã dela 3 Augustu referãza Csengery despre rezultatulu negociãriloru deputatiunei regnicolarice ungaro-croaticice și dupa aceea se continua desbaterã generalã asupra proiectulu de înarmare.

În seditinã dela 4 Augustu se continua și termina desbaterã generalã. Din 401 deputati erau absenti 20, 3 nu au votatu. Pentru proiectu au votatu 235 contra 43.

Revista diuaristica.

„Reform“ din Vien'a aduce unu articulu însemnatu despre festivitãtea datatoriloru la semnu, ce se petrecu în septamãnilu trecute la Vien'a. Articulu din cestiune e intitulatu „Epilog zum Schützenfeste“ (epilogu la festivitãtea datatoriloru la semnu) Articulu spune că cu septamãni inainte se desbatu pre tóta diã prin espectoratiuni lungi însemnãtãtea festivitãției desu amintite. În decursulu festivitãției au cursu mereu cuventãrile din salã serbatorei. Festivitãtea avea să documenteze unitãtea tuturor stirpeloru nemțiesci și a adusu la vedere neunitãtea lor. În cantãri și în vorbiri suntu nemții și voiescu să remãna unu poporu unitu de frãti, de câte ori se intãlnescu undeva la o festivitãte; inse cându voru putã ei dice, nu canoi vremu, darã ca suntu emu unu poporu unitu de frãti? Nemții au doveditu și cu ocasiunea festivitãției acestei'a, că sciã realizã mijlocele și sciã aflã cãile, cari să ducã la neintielegere. Cine a observatu fara de preocupatiune câte s'au petrecutu la festivitãte a putatu lesne castigã convingerea, că nemții, deca nui va adunã o mãnã puternicã la olaltã, ei dela sine acest'a nu voru face nici odata. Intrãba, mai departe dupa rezultatulu pentru Austriã, în urm'a festivitãției și dice că negur'a cea grösã de prejãdetie ce planã greu asupra Austriei nu s'a imprintsiatu, pentru că cei din streinatãte, cari au fostu

aici la serbatorea acestă, nu si-au castigat o idee clara despre Austria. Nici Vien'a nu o cunosc bine. Strainii cred ca au aflat o Austria renascuta, pre când o Austria intrăga (Gesamtoesterreich) nici ca mai exista; iera in libertatea, cu care se face atât a sgomota in Vien'a, privescu poporele ne nemtiesci o apesare. Partid'a domnitoria din Vien'a si-a jucat cartea cea din urma, fara de a fi castigat vre-unu jocu politicu; cu tote ca legă multe sperantie de evenimentulu acestă. Partid'a si-a magulitu siesi si fratiloru nemti pre multu si prin acestă a vatematu pre poporele nenemiesci, ba a escitatu temeri si in sinulu magiariloru. Partid'a (domnitoria) nu a castigat nimic'a in afara si in launtru a ingreunatu lucrul. Dela fratii din afara nu pôte aseptă nimic'a si deca nu se va impacă prin o egalitate cu cei din launtru, va trebui sa se duca dela putere.

Cestiunea reuniunii vamale intre Frantia, Belgia si Olanda, despre carea mai amintiseram si noi la alte ocazii, dice „Curierulu de orientu“ ca amenintia de a ocupă locu intre prejudetiele Europei, care locu l'a ocupatu in anii din urma, cestiunea Luxemburgului. Rumorile belicose (resboiose) respinse de vre o câteva luni incôce prin rumorile cele pacifice recastiga inc'odată terenu. In regiunile de regula bine informate, mergu pana a dice ca o campania de toamna pre malurile Renului e resoluta la Parisu; se cităza insesi unele pasagie anumite din o epistola particulara a principelui Meternich, ambasadorului austriacu in Frantia, care aru fi de natura de a intari acestă opinie.

Curierulu inca si pune mai la vale insusi intrebarea, ca ce e adevratu din aceste supositiuni alarmande. Responsulu e ca nu scie ce sa dica. Cu tote ca aru scie, ca verosimilulu nu e totu-deun'a adevratu, se vede ispititu, neconsderandu de cătu situatiunea generala, a crede in esactitudinea acelu sciri. Dara de atâtea ori deja au vedutu trecându linu pre orizonu punctele cele negre, fara de a se opri in locu, de atâtea ori s'au vedutu cestiunile cele mai complicate si mai putinu inclinate pentru unu arangementu, desnodându-se prin o transactiune seu intindenduse pana la uitate, de unde urmēza apoi câte anu provisoriu pre tempu indelungu; de atâtea ori au vedutu noutati grave afirmate in cercuri inalte si apoi demintite, incātu numai ar face o nebunia, deca aru totu inregistră la densele, lasându ca venitorulu sa le intarēsa seu sa le destrueze.

Face apoi curierulu o revista de mai multe intemplari in Tuileries, in corpulu legislativu francesu, cităza mai multe vorbiri de barbati insemnati francesi si opiniuni din pres'a prussiana si

apoi incheia: „In fondu totulu se reduce la cestiunea de dreptu internationalu. Are Frantia seu nu are dreptulu de a face contra Prussiei aceea, ce Prussia a facutu contra Frantiei? Noue ni se pare ca responsulu nu va fi dubitativu. Pune la indoieia insa planulu de o uniune vamala si intrēba ca se afla elu altu undeva decātu in imaginatiunea unui ce scrie povesti.

Not'a lui Usedom.

Impartasimu urmatorelu actu memorabilu pentru istoria, carele a premersu resbelulu din 1866; de altmintrea seamintise pre scurtu intre evenimentele politice in unulu din nrii nostri de mai inainte. Fu cētitu in camer'a italiana de curendu.

Florentia in 17 Iunie 1866.

Escelentiei Sale Generalului Lamarmora, presiedinte Ministerialu la Florentia.

Subscribulu, legatu estra ordinariu, si plenipotentiatulu Majest. Sale regelui Prussiei are onore a face Escel. sele Generalului Lamarmora presiedinte alu consiliului si ministru de esterne urmatorele descoperiri:

In scurtu tempu voru luă Italia si Prussia armele in contra Austriei, pentru deciderea trebei loru comune. Guvernulu regelui, a serenissimului meu domnu, afla de aci inainte in urm'a cestora de forte necesariu cea mai stricta consonantia si cooperatiunile cele mai efective intre ambele dispositiuni militare. Pându ca la inceputu spatiulu de denēga o actiune comuna pre acela-si câmpu de batalia, asia se voru sili a suplini acestă prin lovituri comane in unulu si acela-si tempu. Astfelu atacata va trebui se-si imparta Austria puterile si nu se va putea folosi, nici de cumu de un'a si aceea-si reserva contra unei si cei alte partide. Si in fine loviturile acestea le va simti numai momentanu pre campulu de batalia, ci acelea voru fi de mare importantia pentru viitoru.

Mai antaiu regimulu regelui este convinsu c'a incepunduse odata ostilitatile in Germania, acestora are sa urmeze numai decātu declararea de resbelu si din partea Italiei. Prussia cunosec cu multu mai bine simtiamintele cele loiale, de cari este petrusu regimulu regelui Victoru Emanueu, decātu sa se pôte indoi de densele. Solidaritatea si simultaneitatea acestă insa trebuie dapa opiniunea regimului prussianu continuate si repetite, pre cătăva dură campania Ambe aceste puteri au insa ca aliata bune a-si inaintă operatiunile loru reciproce, tendintia acestă precumu sperēdia Prussia va fi din partea regimului italianu aprobată si acceptata.

Sistemulu ce-lu propune Prussia Italiei pentru resbelulu viitoru, e unu resbelu pana la cele din

urm'a. Deci deca sôrtea va fi la inceputu armelor favorabila, atunci nici o impededare nu va putea retienē pre ambi aliati, ei se voru nesui a rejeptă pre inimicu pana la celu mai de pre urm'a locu de refugiu, pana ce i voru secă tote sucursele.

Ei nu se voru indestuli, dupa o victoria a ocupă unu teritoriu, care le aru putē dă si o pace favorabila. Din contra, fara privire la fiitorea configuratiune teritoriala, se voru stradui, inainte de tote, a face victori'a definitiva, completa si nerevocabila. O atare dauna causata inimiculu prin unirea puteriloru aru aduce fiecărui in sfera sea unu castigu forte mare, atâtu moralu câtu si politicu, pre langa resplat'a materiala, ce trebuie se resulte pentru ambi de aicea in modu egal.

In modulu acestă nu trebuie sa se cugete Prussia la pedecile, cari i le-aru opune art'a seu natura, dela Lintiu pana la Cracovia, ei va putē sa inainteze spre Vien'a cu succesu, care lu va si putē ajunge.

Cē se atinge de operatiunile analoge ale Italiei, nu pôte cineva cugetă la asiediarea patrolateriului, ci va preferi alu sparge, seu alu incungiuță, pentru ca asi se pôte lovi pre inimicu in câmpu liberu. Mai nu este indoiala, ca Italia conformu proportiuniloru numerice se va află in scurtu tempu in posesiunea provintiei Venetiane, cu exceptiunea Venetiei, Veronei si Mantuei a căroru garnisone voru fi tinute in siacu prin numerose corpuri insemnate de observatiune. Generalii italieni voru judecă fara indoiala mai bine operatiunile, despre cari se tractēza cu tote acestă nu se va indestuli Italia, pasindu in consonantia cu Prussia, a inaintă numai pana la marginea nordica a Venetiei, ci trebuie sa-si deschida drumulu cătra dunare, spre a putea conveni cu Prussia in centrulu monarchiei imperiale, cu unu cuventu, trebuie sa-si indrepte pasii cătra Vien'a. Spre a-si castigă o posesiune durabila asupra Venetiei trebuie puterea Austriei inainte de tote lovita in anim'a ei.

Ce urmari aru avea impregiurarea aceea cându Italia aru voi a-si margini actiunile sele militare pana la Udine seu Belluno, intardiindu-se apoi la intarirea positiuniloru de fortificatiuni? De siguru ar fi totu resbelulu impededatu, căci astfelu aru concede armatei austriace, a se retrage liniscitu cătra Nordu, spre a intari trupele imperiale contra Prussiei. Cu ajutorulu Bavariei aru putea impededă puterile acestea unite, ofensiva prussiana, striformandu-o in o defensiva.

Intimidatu prin rezultatele acestea, aru putea cugetă cine-va la o pace, care insa n'aru coresponde atātu pentru Prussia câtu si pentru Italia,

FOISIORA.

PREAMBLARI

(reprod. din „Convorbiri literarie“)

(Urmare.)

XI.

Ce voru fi vorbitu, nu sciu. Vedeamu numai ca in fie care momentu ridea cându unulu, cându altu, cându amendoi impreuna. Dupa v'o jumetate de ore, Edgar ei dedea bratiulu. Apoi oprindu-se amendoi, ne spusera ca au pusu unu ramasiagu cine-a fugi mai iute pana la unu copacu ce se vede in departare si ne indemnare sa mergem inainte la copacu ca se fimu judecatori. La unu semn ne facurem cu basmaoa, amundoi pornire si sosire in acel'a-si minutu. Louise pretindea ca ea ar fi junsu antei, Edgar sustinea contrarulu. Eram numai doi judecatori si fiindu ca eu me pronutiai in favorea Louisei si Armand in favorea lui Edgar, ramasiagulu nu se putu hotari.

Ajungându la Martigny, Armand si Louise traseru la otelulu nostru. Tota dioa o petrecurem impreuna si dobandirem o asiă amicie unii pentru altii, incātu luarem otarirea sa calatorimu deacumu impreuna. Chiaru de a doua di voiamu sa intreprimem partita pre La Pierre a voir. Cându ser'a tardiu ne retraserem in camerele nostre, Edgar multa vreme nu se mai departă de la feresta, ci rezemându-si capulu pre bratiu se uită la luna.

Se vede ca lun'a iti pare astadi mai interesanta, decātu alte ori, intrebaj pre Edgar zimbundu.

„Ba nu, dar nu sciu pentru ce nu mi-e somnu, response elu distrasu.

— Cata sa nu perdi somnulu cu totulu Edgar!

„O! N'abi nici o grija, dice Edgar zimbundu.

Indata insa zimbetulu redisparu, prefacendu-se intr'ou suspinu.

Vediendu asiă, am lasatu pre Edgar sa priviasca lun'a, câtu i-a fi dorulu si m'am culcatu.

Când me desceptai a doua di dimineti'a, nu vedui pre Edgar. Mai matinalu decātu mine elu se sculase si esise de multu. Coborindume josu in gradinulu otelului, ilu gasi la o mesa cu Armand si Louise, acceptându-me trusteei cu dejunulu.

— Bravo! Bravo! Bine i-ti siede sa fi asiă de lenesiu si sa ne faci sa te acceptamu, i-mi strigă Louise, viindu-mi inainte si dându-mi mân'a.

„E vin'a lui Edgar, amu response eu. Trebuie sa sciti ca amiculu nostru e forte egoistu. N'a voit sa impartasiescu cu densulu multiamirea de a fi o ora mai multu in societatea D-vostre.

— O nu, response Edgar; dar te vedeamu dormindu asiă de bine, incātu imi pareă a fi o crima de a te trezi.

„Bah! O ora mai multu sau mai putinu... Dar D-ta cum ai dormitu?

— Bine, response Edgar cu voce mai slaba si plecându ochii la pamentu.

Sfirsindu dejunulu, estremu truspatru. La port'a otelului ne aseptă unu calazu cu doi calari. Era ear sa mergem schimbândune cându pre josu, cându calare. Pre unu cataru se urcă Louise, pre alu doile eramu sa me sui eu, cându Edgar me rugă sa-lu lasu anteu pre densulu.

I-amu gacitu planulu si i-amu cedatu locul meu bucurosu. Louise, Edgar si calazulu plecare inainte, Armand si eu mine remaserem mai in urma. Planulu lui Edgar de a calatori pre langa Louise nu isbatu insa, căci zadarnicu indemnă catarulu seu se pasiasca pre langa catarulu Louisei; de-

prinsi a merge unulu dupa altulu catariu nu voiau nici de cumu a merge alaturea. Acestă insa nu impededă conversatiunea, celu putnu vedeamu ca Louise care mergea inainte se uită neincetatu inapoi spre Edgar. In vremea acestă Armand i-mi spuse ca nici elu nici sora-sa nu parasise Frantia; elu fusese in câte-va renduri la Parisu in afaceri comerciale, dar Louise nu cunosea altu orasiu decātu Lille. Louisei i venise antaiu ide'a sa faca asta primblare prin Svitiera la care parintii cari erau betrani, consimtire numai dupa multe saptemani de insistenti'a. Armand imi vorbea cu ore-si care ingrijire de viitorulu seu. Tata-seu voia numai decātu sa se retraga in viata privata si sa lase tota greutatea comericiului loru, care era forte intinsu, asupra sa; elu nu se simtia anca aptu de a conduce o casa comerciala asiă de cunoscuta si ar fi voit sa găsesea unu asociatu. Elu fusese destinat a deveni avocat, insa fratele seu mai mare care era sa urmeze comericiulu parintescu, murise cu doi ani inainte si astfelu Armand se veduse silitu a parasi studiile si a intră in comericiu, cariera pentru care nu avuse mare plecare la inceputu, dar cu care incepea acum a se deprinde.

Vorbindu noi astfelu de o parte, Edgar si Louise de siguru despre altele de alta parte, ne suiamu incetu in susu. Drumulu era frumosu; elu mergea pre malurile unui riu prin sate si livedi. Dupa v'o doua ore de marsiu, vreme in care ne schimbasem in mai multe renduri cu tovaresii nostri, drumulu devine angustu si repede si cu totii, afara de Louise, incepeam a fi obositi. Acum drumulu ne ducea printr'o padure de bradi la piciorle carora zaceau alocuri petre si stanci. Mai susu locutiune umane se vedu numai din vreme in vreme si siru de munte curgu in tote partile. In curendu bradi devinu din ce in ce mai mici, casutiile de

nici pre departe ideilor primitive în afacerea acestă, nici jertfelor celor mari, cari le-au primitu asupra-le.

Spre încungitarea acestei eventualități triste, cari mai târziu s'au mai curendu aru silii pre aliați a-si incepe opolu lor din nou, crede Prussia a fi la locu, că din ambele părți sa se ia ofensiva până la cele din urma, va se dica a înaintă până sub mării resiedintiei.

Si deca numai pre unu momentu se va urmări o procedura contraria acestei, atunci aru aduce Prussiei, cu deosebita privire la starea ei, acestu ajutoriu alu Italiei cu multu mai multa dauna, decâtu o neutralitate absoluta. Neutralitatea aru fi refintu si estu modu paralisatu celu potinu o armata intrăga în favorea Prussiei în fortaretele patru'ngiulare.

Unu ajutoriu victoriosu, insa reu întielesu, în cursulu seu impedecatu, aru impinge aceeași armata acupr'a Prussiei, si acest'a din urma s'aru bucură prin urmare de unu succesu cu multu mai micu cu aliantia italiana, că fără de aceea.

Guvernulu Regelui, serenissimulu meu domnu insa se increde foarte multu în loialitatea aliatulu seu, ca aceea va delatură ori-ce posibilitate a unei asemenea eventualități. —

Ori-cătu s'aru paré de periculosu marsiulu armatei italiene spre Vien'a în privint'a strategica si ori-cătu se aru para drumulu ocupărei prea lungu si isvórele de ajutoriu prea îndepărtate, prin apropierea armatei italiene de acea prussiana, dispare pericolulu, si victori'a devine mai verisimila.

De altmintrea esista o securitate neinsielătoare, spre a castigă ambeloru armate interesulu celu mai efectuosu pentru operatiunile lor comune, si acestu terenu este Ungaria.

Guvernulu prussianu, a scrutatu în tempulu din urma cu multa diligintia cestiunea ungara si a ajunsu la convingere, ca poporul ungurescu ajutatu într'unu tempu din partea Italiei si Prussiei va face acestor'a servitie, concediendu-le Ungaria că punctu de centralizare si că radimu strategicu — Asiá spre esemplu sa se îndrepté o expeditiune puternica spre partea orientala a mării adriatice, carea n'aru slabí armat'a regulata nici de cătu, formandu-o din voluntari, si supunendu-o lui Garibaldi, — Dupa tóte datele carele le-a primitu guvernulu prussianu aru aflá această expeditiune la slavi si la unguri primire foarte salutaria, ea aru acoperi faturile armatei îndreptate spre Vien'a, si

de munte disparu si stâncele se mareseu si se înmultiescu. Pre acele locuri nu mai întalnesci decâtu turme cari pascu pintra stânci în tacere, lăsându sa auda sunetulu monotonu si melancolicu alu talangeloru. Dupa unu marsiu de cinci ore ne aflamu mai pre susu de locurile pana unde se urcă chiar turmele: eramu la înaltimea nouriloru. Pre cându din vale nourii se paru a merge linu pre bolt'a cerésea, de aici vedeamu nourii alergandu în jurulu nostru cu o rapejune necredita. Din cându în cându eramu înveliti într'unu nouu si abie ne vedeamu unii pre alții la o departare de dovedieci de pasi. Drumulu insa, care demultu se prefacuse într'o carări se urca muntele stancosu dreptu în susu, pre cealalta se cobóra rapede la vale. Calatorulu se urca cu cea mai mare precautiune, infingendu bastonulu seu la fiecare pasu în stânca. Cându te aflí susu pre catáru si vedi la picóre departe în vale orasie si sate si rîuri atátu de mici ca nisce jucári de copii si cându gandesci ca o singura pasire gresita a catárlui te póte repedi de la acea teribila înaltime, unu fioru rece te cuprinde si simtiesci perulu cum se ridica. Intre noi domnia acumu cea mai mare tacere; sudorile ne curgeau în sîrósie si în momentele cându ne opriamu pentru a dobândi o noua resuflare, nime nu îndrazneá sa priviasca în vale pentru că sa nu ametiasca. Louise singura cantá veselul pre catárlu ei. Că unu desfidu ce arunca pericolulu, ea intonase unu aeru veselul dintr'o opera cunoscuta:

Chasseur vigilant etc.

Anca o óra de primblare prin omaturi si ne aflamu pre munte. Susu pre creasta, natura asediase o stânca uriasa numita „la Piere a voir“ pre virfulu căreia nu ne mai poteamu sui cu catării, ci numai pre josu. Înainte de a întreprinde această escaladare, intraremu cu totii într'o casutia pustie, facuta anume pentru calatori.

(Va urmá.)

i-aru deschide tóte isvórele de ajutoriu în aceste regiuni departate. Pre de alta parte regimentele unguresci si croate s'aru indoi în scurtu tempu a se luplá în contra unei armate constatátore din compatriotii sei. — Dela nordu, din tinuturile învecinate cu Silesia prussiana s'aru putea formá unu corpu flotantu din elemente nationale, care aru trebui sa intre în Ungaria, spre a împreună trupele italiene cu elementele nationale, cari s'aru formá în scurtu tempu. Austria aru perde atunei în acea mesura în carea aru cresce castigulu nostru, si loviturile îndreptate contra ei, nu aru atinge-o numai în laturi, ci i-aru nimeri inim'a.

Acestea sunt motivele, dela care purcediendu guvernulu prussianu ascrie referintelor unguresci si actiunei combinate italiene pre terenulu acest'a o valóre atátu de importanta. Ea propune chiaru si cabinetulu italianu, că sa se îngrijésca de spe-sele comune pentru expeditiune, ca acestea se afla în tierile ei o primire buna si ajutoriu.

Acestea fiindu ideile principale ale acestui planu de campania cari subscriulu, dupa instructiunile guvernulu seu, cu tóta onóra le propune cabinetulu italianu. Cu cătu este planulu adoptatu mai multu de factori principali, cu atát'a mai multu este o apropiere a ambeloru armate spre o actiune comuna mai sigura, si cu atát'a mai multu crede regimulu prussianu, ca va aflá o primire simpatica la regimulu italianu, si ca va contribui la succesulu acestei întreprinderi mari. —

Rugandu-se subscriulu de Escelentia Sea Generalulu Lamarmor'a pentru unu respunsu în celu mai scurtu tempu se grabesce a-i renói asiguráriu stimei seale. Usedom.

Sciri din Ispania.

„N. Fr. Blatt“ ne insciintieza ca de-si pronunciamentulu primu s'a suprimatu indata dupa mórtea lui Narvacz inca înainte de esirea sea în publicu, totusi foculu revolutiunariu, nu s'a stinsu ci mai curendu ori mai târziu statulu ultra-catolicu se va face pre lángu tóte benedictiunile papei, de care cu o rosa sántita daruita se bucura regin'a Isabel'a, — scen'a unui resbelu civilu infricosiatu.

O scire din Madrid cu dte 31 Iuliu, că se tramita unei foi ministeriale din partea delegatiunei prussiane, pre care regimulu spaniolu o vede departe de simpatie revolutiunarie ne da o privire despre relatiunile casei regente spaniole si despre regimulu celu ipocritu. Icon'a ce se desfasiura aici înainte nóra, asiá este de turbure, încátu nime, chiaru si iesnitulu celu mai preocupatu nu va dori că Austria se pasiesca în calea unui astfelu de regimu. Scirea acest'a tramisa foiei ministeriale e urmatórea:

— În cercurile curtiei si ale regimulu privescu ómenii în venitoriu cu o liniscire mare si se dice, ca regin'a aru fi tramisu pre unu sociu de arme a lui Espartero, la acest'a în Lograno, că sa-lu întrebe de cum va aru avea voia a se pune în fruntea afaceriloru. Respunsulu ducelui de Victoria Espastero e dupa cum se suna, categorice negativu si la tóta întemplantarea elu ascépta évenimentele ce va se urmeze, în retragerea sea presenta. Din contra temerile regimulu se manifestéza cu o rigurositate éstraordinarie de a supravéghia ori-ce miscare a pressei liberale. Foile din directiunea acest'a aparú mai în tóte dilele cu clausule de censura si un'a dintre ele s'au condamnato la o pedépsa în bani foarte mare, pentru ca si-au licentiatu o gluma cam incomoda, reproducandu dintr'unu jurnaló oficiosu de mai înainte o sentintia de mórte asupra guvernatorulu generalu din Madridu marsialulu Pezuel'a, pentru conjuratiunea si complotulu, ce l'au facutu mai înainte în contra statulu.

Mesurile acestea stricte contra pressei întru adeveru n'au altu efectu, decâtu de a dá impulsu, că foile volante sa se înmultiesca si de-si au succesu regimulu de a dá în urm'a unoru astfelu de pasculuri, totusi ele nu se mai imputnéza.

Sub impregiurările acestea o fierbere necontenita misca populatiunea din capitala si în provincia asemenea nu sta lucrulu mai bine. Guvernuru generalu din Cadix au insciintiatu o eruptiune în Malag'a si gioru si s'au rugatu de o asistintia mai numerosa; si pre lángu acestea eruptiuni mai mici se facu prin mai multe locuri ale Aragoniei. Întru adeveru încercările acestea insurrectiunale n'au capatatu o estindere mai mare, insa ce e mai reu în privint'a acest'a este, ca regimulu ac-

tualu inca nu seie, ca încátu aru putea contá la ascultarea trupeloru în casulu unei resculári generale. Mai cu séma în corpu lu oficiariloru de marina se facu, precum se dice, nisce semne foarte îndeverate, de-si regimulu au declaratú în publicu aceste insciintii că nefundate. Influintia stricaciósa asupra trupeloru si a impiegatiloru are mai cu séma acea impregiurare, ca regimulu le datoresce acestor'a restanti însemnate din lefile lorú, si care s'aru urcă la 30 millióne taleri, si cari neputendu-se plati, micioréza multa credint'a acestor'a cátra statú, care cându s'aru putea pune cumva în positiune de a-si solvi lefile restante, amu putea privi cu mai multa odihna curgerea évenimentelor.

Situatiunea de fatia nu o amenintá numai progressistii, ci chiaru si la partida carlistica se arata o impetuositate neobicinuita si se vorbesce de unu manifestu prin care batrenulu Caprera aru vrea se sprijunésca candidatura de tronó a Infantelului Don Ioan. Partit'a neocatolica inca am avea scire despre acest'a, o impregiurare nu prea favorabila importantii afacerii cestiunale. —

Din Rom'a.

Din epistolile unui corespondinte din Roma, care seie foarte bine starea lucrurilor luámu unele notitie foarte interesante: În Vaticanu se desbate neincetatu „cestiunea de invitare“ la unu „conciliu ecumenicu“ în a. 1869 si adeca cestiunea, care dintre potentatii catolici sa se invite la acelu conciliu mare si care nu. Partid'a jesuitica sa declará în unanimitate contra imperatulu din Austria, si pap'a, care stá sub influintia Jesuitiloru, nu va avea incatreu, ci va eschide pre Majest Sea afara dela conciliulu intentionatu.

Insa ce va face cu Imperatulu Napoleonu? Perplexitatea în carelu aduce pre pap'a cestiunea acest'a, la indemnatu ase statuí cu contele Sartiges. Victoru Emanuilu de siguru nu se va chiamá, a-acést'a este consentiamentulu vaticanulu întregu. — Cardinalii si Prelatii, din cari se compune Opositiunea au facutu în septamána din urma o demonstratiune mare, esprimendu simpatiile lorú Cardinalulu de Angles care se reintorcea în dieces'a sea. Ei lu petrecura în numeru mare, si Piu IX au semtitu pre deplinu ameratiunea eféptita prin ovatiunile aceste, ce se aducea dejá sórlui celu nou, mai înainte de ce au apusu alu séu. — Comissiunea de curendu denumita pentru investigare si delaturarea abuzuriloru în afacerile de intendantura, au fostu silita indata la începutu a-si sistá activitatea sea fiind ca toti impiegatii intendanturei si'au declaratú a parasí posturile lorú indata ce Comissiunea i-si va incepe lucrarea s'a. Prelángu acest'a se mai póte aminti, ca easierulu belicu alu legiunei de Antibes si au luatú catrafusele cu 150.000 Franci. Desertatiunile în legiune sunt totu mai numerosé si se înmultiescu asemenea la carabinieri, svitieri; de alte pare insa vinu iérasii voluntari. — N. Fr. B.

Sa biu 30 Iuliu. Astadi ni se admanua urmatorulu nuntiu tristu:

„Iacobu Bolog'a, Consiliariu anticu în pensiune în numele seu si alu copiiloru sei Valerianu, Petru, Anna Sinovia si Maria Sidonia, alu tatalui seu Ioann Bolog'a, precum si alu socriloru Petru si Maria Badila, si alu cumnatiloru Ioann si Maria Hannia si Ioann Badila aduce nuntiu tristu si de anima sfasiitoriu despre prea tempuri'a mutare la cele eterne a bunulu si multu iubitului seu fiu, resp. frate si nepotu,

EUGENIU BOLOG'A, octavanu, urmasu dupa o bóla de síese septamáni în jun'a lui etate de 17 ani în 10 Augustu a. c. st. —

Remasítele trupesci ale chiarificatulu se voru transportá la repausulu éternu în 11 Aug. 4 óre dupa amédu din cas'a strada Obere Wiessengasse Nr. 242 în cemeteriulu parochiei gr. res. la port'a Turnulu, la a caroru petrecere ei invita cu onóre pre toti amicii si cunoscutii repausatulu.

Cunoscendu pre repausatulu june plinu de sperantie, carele din etatea sea cea mai tinera a fostu unu modelu de blandetie, de diligintia si de însu-intia cátra ori-ce lucru bunu, folositoriu si frumosu si carele în cariera sea de studenta a reportatu totu-deun'a calculu de distinctiune: participámu la durerea parintelui obidatu si a familiei jeloitórie, pentru ca prin perderea acest'a amu perdutu cu totii un'a din cele mai frumoése sperantie. Piá-i repausatulu tieren'a usióra si amintirea éterna!

Principatele române unite.

București, 25 Iul. (6 Aug.)

Mari'a sea Domnitoriulu Românilor, a sosit ieri s'er'a la palatul seu dela Cotroceni, din excursiunea ce a făcutu in judetiulu muscelu si o parte a judetiului Dembovit'i'a.

„Monitoriulu“ de astadi, publica unu raportu alu dlui ministru alu justitiei, cătra capulu statului prin care conformu articolului 24 din constituțiune, cere a se numi o comisiune care „sa revizuiésca si se completeze codulu penale, in ceea ce privește delictule de pressa, fara insa a se putea restringe dreptulu in sine seu a se infiant'a o lege esceptionale.“

Dintre prejmetele Bucurestiului, unulu din cele mai cunoscute este monastirea Panteleimonu, si acést'a gracia institutiuniloru binefacătoare ce se facura acolo, cu unu spitatu pentru infirmi, orfelinatulu de baiati, scóla de surdo-muti, care, instituita numai de căti-va ani a produsu progrese de mirare, si scóla de agricultura. Serbarea aniversarei patronului acestei monastiri, sf Pantelemonu, se face totu déun'a cu óre-care solemnitate in raportu neaparatu cu însemnatatea locului. Anulu acést'a, asta solemnitate, se va face Sâmbata, 27 corinte, cu o splendóre esceptionale; căci in acea dt Domnitoriulu Românilor va pune cea d'anteiu pétra la reconstruirea ospiciului de infirmi fundatu

in 1750 de domnulu țierei Grigorie Ghic'a Voda alu 2-le, si acum cadiutu in ruine. Acést'a di trebnie sa fa indoitu scumpa româniloru, căci se pune temel'ia unui asilu de binefacere, si acea temel'ia este pusa de banulu si generosulu suveranu alu Romaniei care nu incetéza a răspandi bine-facerile si mangaierile sale ori-unde se aude unu suspinu de suferintie.

Efori'a spitateloru, din ale cărei fundori se face asta clădire, a pusu cea mai activa si inteliginta stăruintia pentru a dá serbarei punerei întâiei petre la asilu si pátronului monastirei tota stralocirea si variabilitatea ce s'aru putea dorí. Pre întinsulu siesu de dinaintea monastirei s'au arangiatu cu multu gustu dóue renduri de mari umbrarie de verdéti'a sub care sa se póta adoposti preambulatorii de radiete sórelui. Felurite jocuri, carúsele, birturi si cofetarie unde sa se póta recóri si satisfăcóri-cine totu s'a arangiatu cu o inteligintia si unu gustu despre care pentru a se dá o idea intr'unu singuru cuventu, va fi destulu a se spune ca la tóte aceste lucrári a presiedintu d doctoru Davil'a. Alergári de cai, cari s'au făcutu dejá cunoscuta cetitoriloru nostri prin anuciulu comitatului permanente de Ilfova publicatu in nr. de ieri, se voru face in giurulu câmpului unde s'au arangiatu tóte pregatirile serbarei. Ori-cine întielege interesulu ce trebuie sa se dea unoru asemenea întreceri menite a

imbanatáti asa' cailoru si a promová bun'a îngri-gire si tratare a acestoru nobile animale, soci ai ostasiloru cá si a muncitoriloru de pamentu.

Intemeiatu pre tóte aceste pregatiri de solemnitate, cu atât'a inteligintia orenduite, nu stámu la indoiele a anuciá de mai înainte ca o moltimenumerata va acoperi Sâmbeta câmp'i'a si délulu Panteleimonului.

Nr. 5—1 EDICTU.

Georgiu Resnoveanu din Feldiór'a, care parasi cu necredintia pre lagiuit'a lui socie Mari'a Ioann Pelt'i'a, totu din Feldiór'a, si pribegiesce in lome fara a se putea sci loculu ubicatiunei seles, se citeza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile dela datulu presente, sa se presenteze inaintea subscrisului Scaunu protopopescu, căci la din contra, si in absentia lui se va decide, pre bas'a SS. Canóne ale bisericei nóstre ortodoxe-resaritene, divortiuulu cerutu de socia lui.

Brasiovu in 1 Iuliu 1868.

Scaunulu Protopopescu gr. or. alu II alu Brasiovului.

Ioann Petricu,

Protopopu.

Deschiderea Subscriptionei

la fondulu de intemeiare alu Bancei generale de asiguratiune reciproca

„TRANSILVANI'A.“**Emissiunea totala:****3000 bucáti de câte 100 fl. v. a., cari facu 300,000 fiorini v. a.**

Aprobata de către naltulu ministriu regescu ungurescu de agricultura, industria si comeriulu cu dat'a din 1 Iuniu 1868 Nr. 7649 cu consensulu naltului ministriu de finantie si justitia.

Cu privire la publicatiunea emisa de către consiliulu administrativu alu Bancei generale de asiguratiune reciproca „Transilvani'a“ dtó 11 Iuliu 1868. — se deschide prin acést'a subscripțiune la

3000 BUCÁTI ACTII DE CÁTE 100 FIORINI VAL. AUSTR.

In Sabiiu se primescu subscripțiuni in urmatórele locuri:

La ins'a-si **DIRECTIUNEA GENERALA** a bancei,

piét'a mare Nr. 187, cas'a Bar. Salmen, catulu 1;

la **CASA DE PESTRARE (Sparkass'a),**

strad'a iernii Nr. 259;

la **SOCIETATEA DE IMPRUMUTU** a cetátiel

(Vorschuss-Verein), piét'a mica, in cas'a societ. meseriarie.

la **Domnulu IOSIFU STOSS,** comerciante,

piat'a mare Nr. 187.

Pentru cele-lalte tinuturi locurile de subscripțiune se voru face mai tardiu cunoscuté.

CONDITIUNI DE SUBSCRIPTIUNE.

1. La subscripțiune suntu a se depune diece prócente din sum'a subscrisa; alte dóue-diece prócente suntu a se respunde preste un'a luna dela dt'ia subscripțiunei. Solvirile mai departe voru urmá la provocarea Consiliului administrativu in rate lunarie de câte 10%.

2. La solvirea ratei întâiu de 10% se da subscribentelului unu biletu interimálu pre atât'a actii, câte a subsemnatu; la solvirea celor-lalte 20% se estradau insusi actiile provédute cu adevieria plátiei. Solvirile mai tardie se cuietéza in deosebi.

3. Déca o solvire ceruta nu se respunde, atunci sumele dejá plátite decadu, si oblegamentulu imprumutatu incetéza. Administratur'a societátiel' póte atunci sa emita, in loculu la atari actii, altele nóue.

4. Actiile fondului de intemeiare suna pre numele subscribentului si fatia cu Banc'a de asigurare „Transilvani'a“ ele au dreptulu de obligatiuni cu prioritate. Sumele cari s'au platitu pre acele, se

privescu cá unu imprumutu. Dupa acestu imprumutu se dau 6% interese si afara de aceea se scotu in totu anulu din totalulu venitulu curatu alu institutului — 15% cari se impartu apoi pre actiile fondului de intemeiare, cá dividende.

5. Pana la deplin'a activare a institutului, garatéza membrii administratur'e supreme pentru sigurantia si bon'a întrebuintiare a sumeloru incurse la fondulu de intemeiare. Dupa activarea societátiel' garatéza pentru implinirea tuturor oblegaminteloru primite fatia cu fondulu de intemeiare, societatea întregá.

6. Replatirea fondului de intemeiare se face prin sortire anuala de actii. Sortiturile se facu nemijlocitu dupa tinerea adunáriloru generale ordinarie ale societátiel' si actiile trase se rescumpera indatá.

Cu dt'ia sortirei incéta pentru actiile trase atâtu interesele, câtu si dreptulu de castig.

Blanchetele pentru dechiaratiuni de subscriere, programulu întreprinderi, cum si statutele aprobate se potu primi la **DIRECTIUNEA GENERALA** in Sabiiu cum si pre la locurile de subscripțiune mai susu însemnate.

Sabiiu, in 6 Augustu 1868.

Administratur'a suprema a bancei generale de asiguratiune reciproca „Transilvani'a“.